

Eduard Chmelár: Spôsob, akým sa u nás postupne obmedzujú občianske práva a slobody, je alarmujúci

- CZ24 News | 26. září 2022

SLOVENSKO: V plnom znení vám prinášame komentár komentátora a analytika Eduarda Chmelára. Pôvodne ho uverejnil vo svojom profile na sociálnej sieti

Zaspieval Greksa, hovoril organizátor Chmelár, potom prečítal odkaz kt. poslal Jurij Soljaženko, predseda ukr. pacifistickej organizácie

„Mám jedno veľké želanie, aby dejiny slovenského národa prestali byť dejinami pomsty,“ zapísal si počas Nežnej revolúcie do pripravovaného prejavu na Námestí SNP v Bratislave Roman Kaliský, ktorý by sa predvčerom dožil 100 rokov. Tieto slová však nikdy neodzneli. Ján Budaj mu 24. novembra 1989 najprv priamo pod tribúnou cenzuroval na papieri napísané krátke vystúpenie, a vzápätí mu vyslovene zakázal vystúpiť. Ponížený Roman Kaliský urazene odišiel. Je symbolické, že to urobil práve Ján Budaj, ktorý bol antikomunistom, ale nie demokratom a ktorého učen a dnes aj najbližší spolupracovník na ministerstve Juraj Smatana robí presne to isté: káduje a prenasleduje všetkých, ktorí sa nepodriadili moci. Nezavislí kriticky zmýšľajúci ľudia, ktorí sa nedajú

nikam zaradiť, boli pre autoritatívne režimy vždy najväčším nebezpečenstvom.

Kaliského prorocké varovanie sa, žiaľ, nielen naplnilo, ale predčilo všetky jeho zlé obavy. Nenávisť sa v slovenskej spoločnosti tak patologicky zakorenila, že zničila jej základy, a tým aj možnosť akéhokolvek konsenzu. Ojedinelé hlasy „za slušné Slovensko“ a „proti nenávisti“ boli politicky účelové a falošné. Vtedajšej opozícii vydržala slušnosť len dovtedy, kým sa nedostala k moci a prezidentka, ktorá len deň pred začiatkom ruskej invázie vyzývala na **„odmietnutie nenávisti a trestania názorových oponentov“**, to nikdy nemyslela vážne. Už len to, že za jej chrbtom stáli tí najväčší grobiani, hulváti a intrigáni zo sociálnych sietí ako Nikita Slovák, Michal Havran či Juraj Marušiak bolo dokonalou karikatúrou hry na slušnosť, ale predovšetkým: Zuzana Čaputová sa nikdy nezastala urážaných názorových oponentov, súhlasila s ich trestaním, podpísala právne normy umožňujúce blokovanie (ako sa najnovšie hovorí cenzúre) nepohodlných webov a televíznych staníc a predovšetkým: celé toto divadlo bola len pokrytecká bolestínska medializácia sebalútosti ženy, ktorá vo svojej verejnej funkcii neuniesla kritiku vlastnej osoby – osobitne po tom, čo napriek tlaku väčšiny verejnosti i odbornej obce odmietla dať (podľa môjho presvedčenia protiústavnú) vojenskú zmluvu s USA posúdiť Ústavnému súdu SR.

Táto falošná hra na boj proti nenávisti im nevydržala ani 24 hodín. Človek si až musí vzdychnúť, kde sú tie časy, kedy sa názorovým oponentom nadávalo „nežne“ do slniečkárov. Ja som síce namietal aj voči tomu a pýtal som sa, prečo majú byť vyznávači slnka hanlivým označením a či máme volať tých, ktorí s nimi nesúhlasia, „temnôtkári“... V každom prípade mi to prišlo hlúpe, lebo to nebolo označenie názorovej skupiny, ale nadávka, ktorú začali nemiestne používať aj politici. Ale potom prišlo niečo, čo už zaváňa naozaj praktikami totalitárnych režimov. Súčasná mocenská garnitúra a jej prívrženci začali nazývať svojich oponentov „dezoláti“, čo je výraz, o ktorom som presvedčený, že nie všetci rozumejú jeho významu. Dezolát pôvodne označoval človeka nižšej mentálnej úrovne, ničomného, bezcharakterného, nehodného vládnuť a prívetivosti. Nie náhodou tí istí ľudia, ktorí používajú tento slovník, označujú Rusov celkom otvorene šovinisticky za orkov, podľudí. Odtiaľ je už k fašizmu naozaj len krôčik.

Viackrát som varoval, že metódy extrémnych centristov sú dnes nielen väčším ohrozením demokracie ako hlúčky neonacistov, ale že samé nesú definičné znaky fašizmu. Keď extrémni centristi vytvárajú zoznamy „proruských aktérov“ a opakujú ako zmyslov zbavení formulky o „russákoch“, správajú sa rovnako ako náckovia, ktorí len nedávno vytvárali na Slovensku zoznamy „židákov“ vo verejnom živote. Keď vás kádrujú na základe toho, s kým sa fotíte, sú na rovnakej úrovni ako pravicoví extrémisti, ktorí mi už desať rokov oplieskávajú o hlavu jednu fotografiu, na ktorej som s Monikou Beňovou. Verejnosť nepozná kontext, a preto nevie, že to bola blokáda pochodu neonacistov na čele s dnes už trestne stíhaným nebezpečným extrémistom Mariánom Mišúnom (vyzývajúcim na zriadenie pracovných táborov pre „asociálov“), ktorí sa chystali lynčovať Rómov. Napriek tomu mi niektorí vyčítajú, že spolupracujem s Beňovou a Havranom. S Beňovou som sa odvtedy nevidel a s Havranom nekomunikujem už osem rokov, ale to nie je podstatné. Podstatné je pochopiť, že som tam bol sám za seba ako hodnotovo nastavený človek, ktorý nestrpí presadzovanie kolektívnej viny a lynčovanie jedného etnika. Nikdy a za žiadnych okolností, cez túto červenú vlak neprejde.

Rovnako mentálne nastavení sú dnes extrémni centristi, ktorí sa ma pokúšajú zdiskreditovať fotografiou, na ktorej som s podpredsedom Smeru-SD Ľubošom Blahom a Jozefom Hambálkom zo sankčného zoznamu EÚ. Mohol by som sa azda brániť tým, že na tom protivládnom proteste som si podal ruky, predierajúc sa davom, s desiatkami, ak nie stovkami ľudí, že som sa len sekundárne ocitol na mieste, keď sa chcel Ľuboš Blaha odfotiť s Jozefom Hambálkom a ešte sa ma pýtal, či mi to nebude vadiť, keď budem v zábere, lebo vedel, čo z toho smatanovci a podobní urobia. Ale keďže som odpovedal, že mi to vadiť nebude, tak sa vyjadrím aj priamo k takýmto praktikám, ktoré pestujú pravicoví a centristickí extrémisti: je mojou súkromnou vecou, s kým sa fotím a kde sa fotím. Som

verejne známou osobou, ktorá sa teší rastúcej popularite a nemôžem za to, že taký Juraj Smatana alebo vládni poslanci sa nemôžu bez obáv a bez ochranky medzi ľuďmi ani ukázať. Z toho, že sa s niekým odfotím, nevyplýva absolútne nič. Tak ako mám fotku s Ficom i s Hegerom, s Pellegrinim i s Matovičom, s Jurajom Rizmanom i so Štefanom Harabinom, nie je to nič, z čoho by ste mohli čokoľvek vyvodzovať, konšpirovať alebo sa utápať v bludných predstavách. Je to slepá ulička. Ale využijem príležitosť, keď už je reč o pánovi Hambálkovi, aby som povedal niečo o jeho osude, s ktorým som sa bližšie zoznámil až na spomínanom proteste.

Viete, nemusíte s týmto mužom súhlasiť (a mne osobne sú akékoľvek polovojenské skupiny absolútne cudzie), ale vyvodzovať z toho, keď si raz v živote podal ruku s Vladimírom Putinom, že je napojený na jeho režim, mi príde v právnom štáte ako čosi neprípustné až šialené. A už vonkoncom, keď sa ocitol bez konkrétnych dôkazov, bez varovania a šance čokoľvek vysvetliť na sankčnom zozname EÚ, okamžite mu obmedzili na jeho vlastnom dome výkon vlastníckeho práva, zmrazili mu bankové účty a podiely vo firmách, zhabali mu autá, odpojili ho od elektriny a plynu a zakázali vycestovať kamkoľvek zo SR. Viete, na mieste štátneho tajomníka ministerstva životného prostredia Juraja Smatanu, na mieste vládnych poslancov a liberálnych mimovládok by som sa teraz nepohoršoval nad tým, prečo sa Chmelár odfotil s Hambálkom, ale akým právom niekto takto zaobchádza so štátnym občanom SR. Ak nespáchal trestnú činnosť, je povinnosťou prezidentky, vlády i všetkých ústavných činiteľov chrániť ústavné práva občana Slovenskej republiky a žiadať vysvetlenie, nie šikanovať tých, ktorí sa s ním odfotia a domýšľať si k tomu bludy. Komu slúži hlava štátu alebo šéf diplomacie, ak nie vlastným občanom?

Spôsob, akým sa na Slovensku postupne obmedzujú občianske práva a slobody, je alarmujúci. Jasne som tento stav pomenoval na protivládnom proteste, ako aj dôvody, pre ktorý som naň prišiel a celý môj prejav si môžete pozrieť [tu](#). Chcem preto zdôrazniť, že si nenechám podsúvať zámerné zavádzania, že som stál na jednom pódiu s náckami. Ľudia, ktorí to rozširujú, vedia že klamú. Nielenže som s nimi nestál na jednom pódiu, ale ani na tej istej časti protestu, pretože som vystúpil v rámci občianskeho mítingu a hneď na začiatku politickej demonštrácie som z protestu odišiel. Ani nie tak kvôli nejakej konkrétnej strane, ale preto, že tie prejavy už boli na môj vkus agresívne. Ak sa teda niekto v nejakej diskusii úprimne opýtal, „čo sa to s tým Edom Chmelárom stalo, veď kedysi bol skvelý politický komentátor, ktorý mal všetkých päť pokope“, musím s pokojným svedomím odpovedať, že sa so mnou nestalo vôbec nič. Naďalej tak ako celý svoj život som svojimi postojmi a názormi nespochybniteľný hlboko presvedčený antifašista, ktorý by si s náckami nesadol ani na kávu, nieto do vlády, a kto to spochybňuje, zlomyseľne zavádza. Tu ide o niečo celkom iné.

Organizátori protestu dali v občianskom bloku po prvý raz priestor „naštvaným ľuďom“ – odborárom, poľnohospodárom, sudcom, pekárom, predstaviteľom ZMOSu, umelcom, mierovým aktivistom, skrátka všetkým, ktorých táto neschopná a nedemokratická vláda ohrozuje. Tí, ktorí účasť na takomto proteste kritizujú, sú nesmierne pokryteckí. Ich metódy sú totiž nasledovné: Ukazujú na vás prstom, prečo chodíte na akcie Smeru, ale keď zorganizujete občiansky protest, ignorujú vás (ako sa to stalo združeniu Zjednotení za mier na druhý deň). Ukazujú na vás prstom, prečo chodíte do konšpiratívnych médií, ale sami vám do tých mainstreamových zakázali vstup. Žiadna zmena sa nedá uskutočniť bez spájania. Atomizácia spoločnosti, v rámci ktorej sú vystavované na mediálny pranier všetky „kontroverzné“ spojenectvá, slúži iba na jediný účel: aby ochromila možnosť akéhokoľvek zásadnejšieho obratu a zachovala mocenské status quo.

Ľudia, ktorí nadávajú druhým do dezolátov, ničia akúkoľvek schopnosť diskusie a kritického myslenia, pretože diskusia si vyžaduje rešpekt k ľuďom s opačným názorom a kritické myslenie si vyžaduje diferencovanie. Každému, kto pozná systém redakčnej práce je jasné, že titulok „Dezoláti v uliciach“ sa nemohol dostať na obrazovku TV Markíza omylom a k ospravedlneniu došlo až po tom, čo z tisícok rozzúrených mailových ohlasov takmer spadol server. Mňa však zaujala iná vec. To si Markíza naozaj neuvedomila, že tí „dezoláti“ sú jej kmeňoví diváci? Že to nie sme my, kto pozerá

všetky tie Farmy, Zámeny manželiek, Horné Dolné a iné prízemnosti dlhodobo podliezajúce a deformujúce vkus národa? Je mi smiešno-trápne ak si hocijaký duševný polotovar alebo absolvent liberálnej školy života Zomri s IQ na úrovni izbovej teploty (ktorý čerpá informácie z ich vtipov), kopne do akademika alebo diplomata európskej úrovne s iným názorom ako majú červené denníčky alebo topky, že je to dezolát.

Takýto intelektuálny výkon duševného mrzáka podal pred niekoľkými dňami aj poslanec NR SR Miroslav Kollár. Miro bol vždy podvodník, či už ako predseda Rady STV, primátor Hlohovca alebo poslanec parlamentu, preto sa vôbec nečudujem, že tento podliak s charakterom veľkosti lišajníka klame ako keď dieťa s ústami od čokolády povie, že nevie, kam zmizla. Kollár otvorene a sprost klame, keď píše, že naše mierové zhromaždenie nekritizovalo Putina, klame, keď píše, že to nebolo o mieri, ale o obrane Ruska, klame, keď píše, že na pódiu boli takmer výlučne ľudia **„verejne známimi svojimi nekritickými prokremelskými postojmi“**, klame, keď verejne osočuje hnutie Zjednotení za mier, že je to „obyčajná zásterka Putinovej piatej kolóny a nástroj hybridnej vojny Ruskej federácie proti Slovensku, aj naším spojencom“, klame, keď tvrdí, že predstavitelia mierového hnutia na Slovensku sú „kolaborantskou partiou Z“. Viacerí právnici ma nabádali, aby som ho za toto osočovanie dobrého mena našej organizácie zažaloval, ale viete, v týchto podmienkach hysterickej studenej občianskej vojny je súdny proces zdĺhavý a neúčinný, na jeho konci každý zabudne na príčinu sporu. A preto z tohto miesta hovorím:

Miro Kollár je usvedčený klamár a zákerný podvodník. Ak on nazýva ľudí s opačnými názormi proruskými trollmi, tak ja mu poviem radšej rýdzo po slovensky, že je obyčajný slovenský trulo. Tí, ktorí sa o tom chcú presvedčiť na vlastné oči, by si mali pozrieť celý záznam mierovej demonštrácie, ktorý nájdú [tu](#). Nezazneli tam žiadne prokremelské postoje, naopak, zaznelo tam jasné odsúdenie ruskej invázie, mobilizácie a dokonca aj podpora ruských protivojnových demonštrantov z hnutia Vesna. A ešte niečo: ľudia, ktorí tam boli, mi písali, že tam bola vynikajúca atmosféra, že sa tam cítili po dlhom čase SLOBODNÍ. Už len preto to malo význam, aj keď médiám to tisícové zhromaždenie za mier nestálo ani za zmienku, aj keď verejnoprávna televízia radšej referuje o bulvárnej bitke dvoch poslankýň ako o mierovom pochode s účasťou bývalého predsedu Valného zhromaždenia OSN, aj keď redaktor Miro Frindt klame, keď tvrdí, že oslovujú aj iných „zaujímavých hostí“, hoci ponuku na exkluzívny rozhovor s jednou z líderiek ukrajinskej opozície RTVS odignorovala.

Samozrejme, tí, ktorí zámerne prekrúcajú naše jednoznačné slová, tak budú robiť aj naďalej. Len by ste mali vedieť, že je to ľahko dokázateľné klamstvo. Nenájdete ani jediné slovo, ktorým by som podporil nielen Putinovu vojnu, ale akúkoľvek inú vojnu. Od začiatku invázie som odsúdil ruskú agresiu vari stokrát, ale nebudem to robiť na pokyn tých, ktorí chcú povrchnými heslami udusiť analytické myslenie. Je prirodzené, že som hlavným terčom všetkých militaristov na Slovensku, lebo som ich zlým svedomím. Na rozdiel od nich (napríklad aj od spomínaného poslanca Kollára, ktorý sa ide politicky spájať s vojnovým a ekonomickým zločincom Dzurindom, ale moralizuje nad tým, kto sa s kým fotí) som nikdy žiadnu vojnu nepodporil. Nikdy a žiadnu. Z princípu. Keď si niekto napriek faktom ide svoje a popiera realitu, pripomína mi jeden výrok Milana Kunderu: **„Hlavnou vinou jeho reči bolo, že presiahla ľudský obzor poslucháčov, a tým ich urazila.“** Ale najvystižnejšie túto situáciu popísal asi český herec Marek Vašut, keď povedal:

“Na súčasnej spoločnosti mi najviac vadí tá strašná nezmieriteľnosť. Nedostatok umiernenosti. My, aj keď sme spolu nesúhlasili, stretávali sme sa. Mohli sme sa hádať. Dnes to ľudia, ktorí žijú v sociálnej bubline, berú tak, že s opačným názorom sa nediskutuje, ten sa vytesňuje. Málokedy sa v krčme stretávajú tí, ktorí majú opačné názory, pretože ľudia sa stretávajú len s ľuďmi rovnakých názorov, ktorí im dávajú lajky. S tým prichádza staré bolševické: kto nejde s nami, ide proti nám. Myslím si, že toto najviac rozdeľuje spoločnosť. Prestalo sa diskutovať, hľadať kompromisy, rešpektovať odlišné

názory. Ľudia sú netolerantní. Demokracia pre nich je, keď víťazí ich názor. Iný názor sa neberie ako názor, ale ako dezinformácia. Preto ho vylučujú, delegitimizujú, zakazujú.“

K týmto slovám niet čo dodať. V dejinách sa neraz stalo, že pôvodné pejoratívne označenie si isté spoločenské skupiny osvojili. Tak aj pojem „kresťania“ vznikol tak, že ho Gréci používali spočiatku ako hanlivé pomenovanie týchto ľudí. Niektorí ľudia prišli s nápadom, že by sme sa k nadávke „dezoláti“ mali hrdo hlásiť. Nemyslím si, že je to dobrý nápad. Nielen preto, že tento prístup nerozlišuje medzi ľuďmi s nepohodlnými názormi a skutočnými bludármi. Spoločnosť, ktorá namiesto diskusie uprednostňuje nálepkovanie, ostrakizáciu a nadávky, má najlepšie vykročené k fašizmu. Ale z dejín už vieme, že táto ulička je slepá, je najvyšší čas sa z nej vrátiť.

Zdroj: FB Eduard Chmelár